

ZPRÁVA O TRHU BRAMBOR

Vývoj cen:

CZV neprané 25 kg.....	4,62 Kč/kg
OOC neprané 25 kg	5,97 Kč/kg
Spotřebitelské ceny	11,81 Kč/kg

Obsah:

Komoditní zpravodajství.....	1
Trh konzumních brambor v ČR: CZV, OOC.....	2
Zahraniční obchod ČR	3
Trh konzumních brambor v Evropě	4
Aktuality.....	5

Komoditní zpravodajství Česká republika

Na domácím trhu brambor v průběhu uplynulého dvoutýdenního cyklu, zdá se, vcelku odezněl cenový boom, který se pravidelně opakuje s nástupem raných domácích brambor. Ty si upevnily svoje postavení na trhu a postupně vystřídaly všechny dovážené „nové“ brambory ze Středomoří. Obchodníci i spotřebitelé dávají přednost kvalitnějším raným bramborům, eventuelně komoditě původem ze střední Evropy. Těch je v současnosti na trhu dostatek, proto není divu, že jejich ceny u všech kategorií klesají. Nejvýraznější bylo oslabení u cen farmářů, méně zřetelný pokles byl u obchodníků, kteří takto vyrovnávali cenovou rozkolísanost.

Podle exkluzivního šetření TIS^{ČR} byly konzumní brambory (balené ve 25 kg pytlích, neprané i volně) dodávány na trh v 29. a 30. týdnu roku 2009 takto:

CZV konzumních brambor 4,62 Kč/kg
(proti 28. týdnu 2009 pokles o 1,21 Kč/kg)
OOO konzumních brambor 5,97 Kč/kg
(proti 28. týdnu 2009 pokles o 0,28 Kč/kg)

Podle šetření TIS^{ČR} SZIF se ceny konzumních brambor pohybovaly od 2,50 do 9,50 Kč/kg (25 kg pytle, neprané i volně). Nejčastějšími odrůdami byla Impala, ale také Carrera, pokračuje Marabel a Agáta, s cenami nejčastěji mezi 3,50 až 5,50 Kč/kg.

Obchodníci prodávali konzumní brambory za cenu (OOO) v rozsahu 4,00 – 8,90 Kč/kg, s nejčastějším zastoupením odrůd Impala, Marabel a Adora.

Spotřebitelské ceny se ve 28. týdnu 2009 podle oficiálního šetření ČSÚ dostaly na hodnotu 11,81 Kč/kg, takže se proti předchozímu období (25. týdnu 2009) snížily o 2,09 Kč/kg.

V uplynulém období se CZV proti 30. týdnu 2008 tentokrát ovšem zvýšily o 0,27 Kč/kg, SC v tomto období také vzrostly o 0,43 Kč/kg, naopak ceny obchodníků OOC se meziročně zřetelně snížily o 0,80 Kč/kg.

Evropská unie

Na burze v německém Hannoveru se dostaly termínované kontrakty ze 4.6. 2009 ve zpracovatelském sektoru na hodnotu 95 EUR/t, u těchto kvotací se ovšem ještě očekávalo mírné oslabení na 93-94 EUR/t k dalšímu termínu obchodování (11.6. 09). Termínované kontrakty pro brambory do zpracovatelského sektoru s dodáním duben 2010 uzavíraly v pondělí 8.6. 09 na úrovni 132 EUR/t. Mírně tedy oslabily po minulém pátku (5.6. 09), kdy byly na úrovni 140 EUR/t, a dokonce na 145 EUR/t ve středu (3.6. 09). Chuť nakupujících ale opadla a kvotace se v úterý (9.6. 09) vrátila na 135 EUR/t. Pro nejbližší dny nebyl žádný důvod pro další posilování těchto kvotací, spíše se očekává, že bude stagnovat kolem hodnoty 130 EUR/t.

Mezi státy EU 27 byly největšími exportéry brambůrek a chipsů (KN 2005 2020) v období březen 2008 – únor 2009 Belgie, která vyexpedovala zboží v objemu 53,39 tis. t, to je meziroční nárůst o 11,9 %, ve finančním vyjádření jde o hodnotu 118,74 mil. €. Druhým významným vývozcem tohoto zboží bylo ve stejném období Německo (29,19 tis. t, vzestup meziročně +0,9 %), finančně 67,22 mil. €. Pomyslný bronz si z tohoto žebříčku odnesla V. Británie (13,85 tis. t, za celkových 60,26 mil. €).

Německo očekává podle prvních odhadů mírný nárůst sadbové plochy brambor v Dolním Sasku na hodnotu 114 tis. ha. To je lehce nad loňskými 113,7 tis. ha, ale méně než plocha v roce 2007 (120,2 tis. ha). Průměrná cena farmářů za celé Německo byla k 8.6. 09 na 475,4 EUR/t při denní vyorávce 130 t, k 6.6. 09 byla cena na úrovni 464,9 EUR/t s vyorávkou 252 t.

Ve **Francii** se v regionu Paříž a Loiret prodávaly brambory odrůdy Charlotte k 9.6. 09, kalibrace 30/120 g, myté, balené v kartonu 12,5 kg za 490 EUR/t, červené odrůdy byly obchodovány za 530 EUR/t.

TIS^{ČR} SZIF

Ceny zemědělských výrobců konzumních brambor; sklizeň 2008

Období zjištění ceny 30. týden 2009

Kč/kg

Odrůda	Varný typ	Úprava	Balení	CZV Min.	CZV Max.	Průměr	Změna ±
AGÁTA	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	3,50	5,50	4,45	-
CARRERA	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	4,00	8,00	5,82	-1,16
FINKA	AB	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	3,50	5,00	4,20	-
IMPALA	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	3,50	9,50	5,35	-1,98
MARABEL	BA-B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	2,50	5,50	3,92	-
PRINCES	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	3,00	6,00	4,43	1,03
SECURA	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	3,20	3,80	3,50	0,00
OSTATNÍ	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	2,50	9,50	4,90	-1,14
LOUPANÉ – balené v PE a přepravka			vakuované	11,00	17,50	14,38	-0,17

Poznámka: 1) Brambory v 25 kg pytlích i poloklecích. CZV=ceny zemědělských výrobců (bez dopravy a DPH)

Pramen: TIS^{CR} SZIF

Obchodní odbytové ceny - konzumní brambory; sklizeň 2008

Období zjištění ceny 30. týden 2009

Kč/kg

Odrůda	Varný typ	Úprava	Balení	OOC Min.	OOC Max.	Průměr	Změna ±
ADÉLA	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	4,60	5,00	4,73	0,00
ADORA	B-BC	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	5,00	8,90	6,49	-0,19
DALI	BA	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	5,90	7,00	6,35	0,00
DITTA	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	4,00	7,90	5,60	0,00
FINKA	AB	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	5,20	6,60	5,93	-
IMPALA	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	4,20	8,00	6,16	-0,39
INOVA	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	5,90	6,90	6,20	0,02
MAGDA	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	4,50	5,00	4,73	-
MARABEL	BA-B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	4,00	6,90	5,64	-0,30
TOSCA	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	5,70	5,90	5,80	0,00
OSTATNÍ	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	4,00	8,90	5,95	-0,31
LOUPANÉ – balené v PE a přepravka			vakuované	12,00	19,90	15,45	-0,64

Poznámka: 1) Brambory v 25 kg pytlích i poloklecích, u Nových brambor je velikost balení 1-25 kg. OOC = Obchodní odbytové ceny (bez dopravy a DPH)

Pramen: TIS^{CR} SZIF

Průměrné spotřebitelské ceny konzumních brambor v jednotlivých krajích ČR

Ceny zjištěné v období končícím k uvedenému datu vydání bez rozdílu odrůdy, balení, tržní úpravy a typu obchodu

Kč/kg

Ukazatel	týden	Praha	Stč.	Jihoč.	Plzeň.	Karl.	Úst.	Lib.	Kvh.	Par.	Vys.	Jihom.	Olm.	Zln.	Mor-sl.	ČR
Konzumní brambory	19.	11,69	11,22	9,62	12,96	10,53	13,92	12,26	10,58	11,96	11,52	11,82	12,07	11,17	10,08	11,53
	21.	11,82	11,51	9,90	12,77	10,53	13,42	12,53	10,16	12,08	11,52	12,33	12,03	11,17	11,18	11,64
	23.	15,92	17,85	16,01	16,81	12,80	16,91	18,07	16,67	15,42	16,42	14,72	14,44	14,09	14,68	15,77
	25.	14,83	14,81	15,34	14,78	11,40	14,68	15,07	12,57	13,92	14,15	14,08	13,98	13,42	11,55	13,90
	28.	11,90	11,71	12,26	11,68	12,27	12,09	11,82	10,41	11,50	12,66	12,15	12,48	11,97	10,51	11,81

Poznámka: Stč. - Středočeský, Jihoč. - Jihočeský, Plzeň. - Plzeňský, Karl. - Karlovarský, Úst. - Ústecký, Lib. - Liberecký, Kvh. - Královéhradecký, Par. - Pardubický, Vys. - Kraj Vysočina, Jihom. - Jihomoravský, Olm. - Olomoucký, Zln. - Zlínský, Mor-sl. - Moravskoslezský; Pramen: ČSÚ

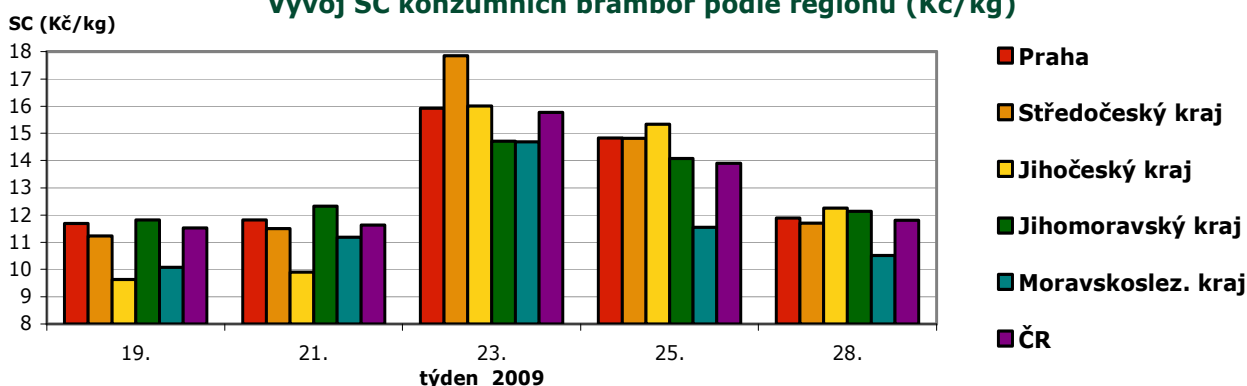

Porovnání průměrných cen konzumních brambor raných v ČR podle šetření TIS^{ČR} Kč/kg

Období Marketingový rok	Ceny zemědělských výrobců (CZV)		Obchodní odbytové ceny (OOC)	
	2008/2009	2007/2008	2008/2009	2007/2008
22. týden 09	4,01	3,86	5,64	5,11
24. týden 09	4,92	4,37	6,42	8,01
26. týden 09	5,56	4,65	6,49	8,33
28. týden 09	5,83	4,25	6,25	7,61
30. týden 09	4,62	4,35	5,97	6,77

Poznámka: Ceny konzumních brambor bez rozdílu odrůdy, balení a tržní úpravy. CZV a OOC jsou uváděny bez DPH a nákladů na dopravu
Pramen: TIS^{ČR} SZIF

Vývoj SC konzumních brambor podle regionů (Kč/kg)

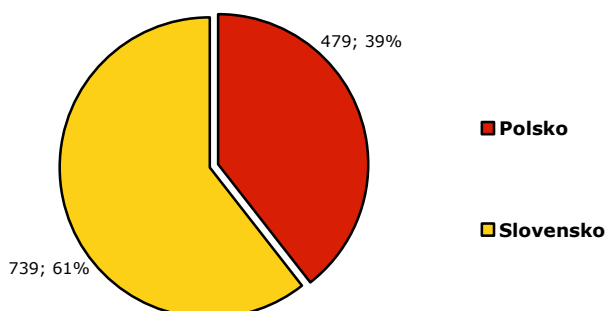

Pramen: TIS^{ČR} SZIF, ČSÚ

Zahraniční obchod ČR – vývoz raných a konzumních brambor v období 1.-31.5. 2009

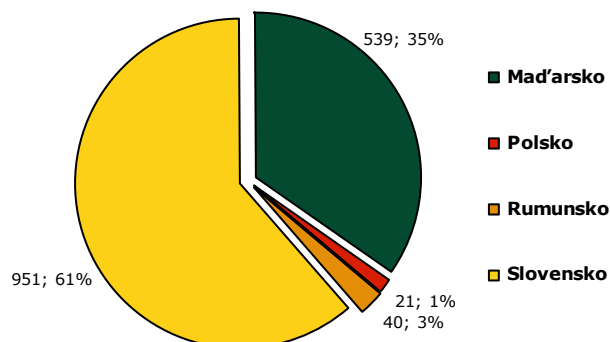
Během měsíce května 2009 bylo z ČR podle oficiálních údajů ČSÚ **vyvezeno celkem 1 217 t raných brambor (KN 0701 9050)**. Z tohoto objemu byl větší díl (739 t; 61 %) vyvezen na Slovensko. Jde tedy v tomto období téměř o dvě třetiny objemu exportu. Druhá pozice – a tentokrát jediná připadla s celou čtvrtinou vývozu Polsku (479 t). Situaci dokresluje dolní graf.

Vývoz raných brambor
období: V 2009 (t,%);
celkový vývoz (KN 0701 9050) 1 217,2 t

Pravý dolní graf zohledňuje rozložení **exportu konzumních brambor (KN 0701 9090) v období květen 2009**. Jednoznačný prim zde zaujímá Slovensko (61 %), absolutně 951 t komodity. Druhá pozice připadá Maďarsku (35 %), 539 t brambor a třetí je Rumunsko (3 %; 40 t brambor). Podrobnější informace o rozložení exportu v tomto období uvádí graf níže.

Vývoz konzumních brambor
ve květnu 2009 (t,%)
celkový vývoz KN 0701 9090 = 1 551,1 t

Pramen: TIS^{ČR} SZIF, ČSÚ

Slovensko

Týdenní nákupní ceny konzumních brambor v roce 2009

SKK/kg; EUR/100 kg

Období/odrůda	PRINCES	MILVA	Min. cena ^A	Brambory celkem SKK/1kg	Brambory celk. €/100 kg	Max. cena ^A
15. týden 09	17,63	14,95	12,00	5,21	17,28	26,56
16. týden 09	17,63	14,95	12,00	5,21	17,28	26,56
17. týden 09	17,24	16,74	12,00	5,25	17,43	20,92
19. týden 09	17,24	16,74	13,20	5,22	17,34	20,92
20. týden 09	-	-	11,00	4,47	14,84	21,58
21. týden 09	-	-	11,00	4,81	15,97	20,92
22. týden 09	-	-	13,28	4,82	15,99	17,48
24. týden 09	ADORA	IMPALA	23,00	7,91	26,25	30,00
26. týden 09	25,11	-	18,00	7,39	24,54	33,00
27. týden 09	20,37	23,30	16,00	6,49	21,54	33,00
28. týden 09	18,84	19,17	16,00	5,54	18,37	33,00

Poznámka: 25 kg balení; Přepočet na € konverzním kurzem 1 € = 30,126 SKK; A = od 1.1.2009 uvádí ATIS ceny v EUR/100 kg v souvislosti s přechodem

Slovenska na společnou Evropskou měnu;

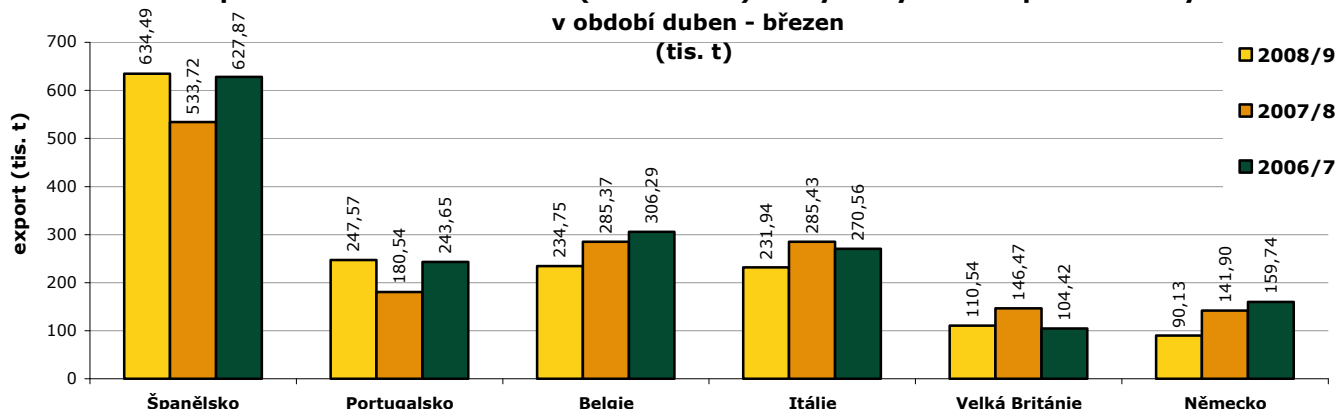
Pramen: PPA – ATIS Bratislava

Francie

Export konzumních brambor (KN 070190) do vybraných zemí podle sezóny

v období duben - březen

(tis. t)

Pramen: www.agrimis.net, zpracoval TIS^{ČR} SZIF

Mezinárodně integrovaný tržní IS zemí SVE

EUR/100 kg

Země	Albánie	Estonsko	Lotyšsko	Litva	Rumunsko	Srbsko	Slovensko	ČR
21. týden 09	-	20,45	-	16,66	41,81	-	15,97	15,09
22. týden 09	-	20,45	-	17,33	47,64	-	15,99	14,98
23. týden 09	-	20,45	-	18,78	53,60	-	-	14,94
24. týden 09	-	20,45	-	18,78	53,60	-	-	18,21
25. týden 09	-	-	-	19,48	53,60	-	24,38	18,43
26. týden 09	-	-	-	40,48	52,98	-	24,54	21,27
27. týden 09	-	-	30,77	27,50	49,64	-	-	21,35
28. týden 09	-	-	-	20,97	31,93	-	-	22,45

Poznámka: uvedené ceny jsou průměrné ceny producentů v jednotlivých zemích;

Pramen: International Market Data Exchange – AGRIMIS, Německo

Polsko

Velkoobchodní ceny brambor na trhu k 14.7. – 16.7. 2009

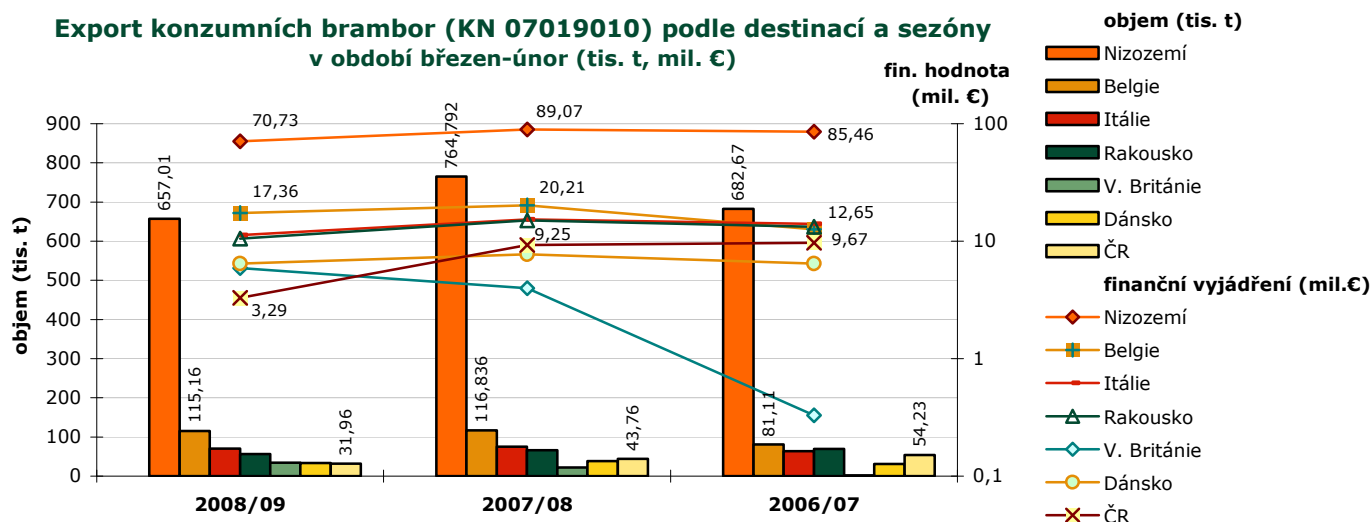
PLN/kg

Trh Polsko	Bronisze		Elbląg		Kalisz		Lublin		Poznań		Rzeszów	
	16.7.2009		16.7.2009		16.7.2009		14.7.2009		15.7.2009		16.7.2009	
	Min.	Max.	Min.	Max.	Min.	Max.	Min.	Max.	Min.	Max.	Min.	Max.
Konz. brambory	0,70	0,85	0,60	0,80	3,00	4,00	-	-	0,87	1,07	-	-
Nové brambory	0,30	0,50	-	-	3,00	4,00	0,40	0,50	0,33	0,47	0,40	0,60

Pramen: www.minrol.gov.pl - Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi;

Německo

Export konzumních brambor (KN 07019010) podle destinací a sezóny v období březen–únor (tis. t, mil. €)

Pramen: www.ki.ee, zpracoval TIS^{ČR} SZIF

Tropy a plísňe ničí okurky i brambory

Zemědělci na Břeclavsku si zoufají. Extrémně vlhké počasí je obírá o úrodu. Plísňe napadají brambory, okurky, rajčata, ale také vinice.

Horké a dusné dny zchlazují odpoledne nebo v podvečer silné lijáky téměř pravidelně. To není obrázek ze subtropických oblastí, ale současné počasí na Břeclavsku. Nebývale vysoká vlhkost, kterou přináší, dělá vrásky zejména zemědělcům.

„Vlhkost je opravdu velmi vysoká. Obvykle se pohybuje kolem padesáti, šedesáti procent, teď je ale až devadesátiprocentní. To představuje ideální prostředí pro vznik plísni,” potvrdil nebezpečí ředitel břeclavské Okresní agrární komory Ladislav Sečkář.

Podle něj ohrožuje plíseň zejména úrodu brambor, okurek nebo rajčat, ale třeba také vinice. „Bránit se lze jenom pravidelnou chemickou ochranou. Nesmí se ale nic zanedbat, protože tlak plísni je skutečně velký. Nebude lehké porosty uhlídat. Předpokladem je přesně dodržovat termíny postřiků. A zřejmě i nutnost více stříkat,” připustil Sečkář zvýšenou potřebu chemického ošetřování.

Podle soukromého zemědělce Zdeňka Jakubčika ze Šakvic ale v případě okurek nic nepomáhá. „Stříkáme je poctivě každé čtyři dny a plíseň je tam stejná. Ráno bývá rosa a mlha, pak porosty za horka ofoukne, přijde přehánka a to je konec. Už nevím, co bychom proti plísni vymysleli,” posteskl si pěstitel, který se stará o deset hektarů okurkových lánů.

„Vážně nevím, co z nakladaček letos bude. Už do toho strkáme jenom peníze a snažíme se porosty nějakým

způsobem prostě udržet,” pokračoval pěstitel, který se sklizni okurek ještě ani nezačal. Za chemické ošetření už ale utratil pěkný balík peněz.

Jak uvedl, na rajčatech se zatím letošní extrémní vlhkost tolik neprojevuje. „Pravidelně je stříkáme s tím, že dodržujeme desetidenní interval,” popsal fungující recept Jakubčík, který má v Šakvicích třicet hektarů rajčat. A o dalších dvaceti se jich stará ve společnosti Zepro Přítluky, kde má na starosti sady a ochranu vinic.

Například úrodu jablek se mu, jak se zdá, podařilo pro přítluckého zaměstnavatele včasným chemickým ošetřením zachránit. „Zatím to vypadá dobře. Jabloně by nám extrémní vlhkost neměla ohrozit. Právě padlí je typickou ukázkou toho, jestli jste stříkali dobře nebo špatně,” ví ze zkušenosti Jakubčík.

Ohrožena je i úroda brambor

Kritická je ovšem situace na mnoha porostech brambor. Břeclavskému deníku to potvrdil i jejich starobřeclavský velkopěstitel František Král. Konkrétněji se ale veřejně vyjadřovat nechtl. Pohled na břeclavské zahrádky však napovídá, že drtivá většina porostů brambor na extrémní počasí doplácí. Nadzemní části rostlin už jsou totiž z valné části zničeny.

„Desátého dubna jsem zasadil dva ary brambor. Teď mi během dvou, tří dnů úplně odešly. Je to počasím, hodně prší a pak je zase moc horko. Odhaduji, že sklídím asi tak dvacet beden. Lidé, kteří sadili později, čekají zřejmě ještě mnohem větší problémy, protože brambory budou mít příliš malé,” myslí si Ivan Vymyslický, který má zahrádku u nemocnice.

Pramen: www.agris.cz

Chorvatsko

Ceny brambor na tržnicích vybraných měst – 29. týden 2009 (od 13.7.2009 do 19.7.2009)

HRK/kg

Br. konzum	Čakovec	Metković	Osijek	Rijeka	Split	Záhřeb	Chorvatsko
min.	-	2,00	-	-	2,50	2,00	2,00
max.	-	2,50	-	-	3,00	3,00	3,00
průměr	-	2,25	-	-	2,67	2,75	2,63
Mladé bram. - min.	2,00	0,00	2,70	3,00	3,00	3,00	2,00
max.	3,00	0,00	2,70	3,50	4,00	3,00	4,00
průměr	2,50	0,00	2,70	3,25	3,50	3,00	3,04

Pramen: www.tisup.mps.hr

Výzkum odrůd nového typu brambor v USA

Šlechtitelský program Michiganské státní university v USA se stále zabývá tržními a produkci limitujícími charakteristikami brambor. Loni byl kromě toho zahájen čtyřletý projekt, který má přenést pokrok v genomice rostlin do nástrojů využitelných šlechtiteli brambor a rajčat.

Nové odrůdy brambor jsou nejdůležitější pro zdraví a růst průmyslu brambor, říká David Douches, profesor v oddělení Department of Crop and Soil Sciences na universitě Michigan State University (MSU). Šlechtitelský program MSU se stále zabývá tržními a produkci limitujícími charakteristikami. Klíčové charakteristiky jsou kvalita chipsů, resistance vůči strupovitosti, plísni bramborové, broukům, mechanickému poškození, abiotickému stresu, obsah škrobu a zvýšení nutriční hodnoty.

Jestliže resistance hostitelské rostliny může být zvýšena jak vůči hmyzu tak vůči patogenům, náklady na ochranu proti škůdcům mohou být sníženy a strategie managementu produkce mohou být zjednodušeny.

Pěstitelé brambor usilují u nových odrůd brambor o zvýšení kvality zpracování brambor na chipsy plus možnost dlouhodobého skladování, resistance vůči strupovitosti, resistance vůči viru PVY, plísni bramborové a verticilliovému vadnutí.

U brambor pro zpracování na chipsy existuje u všech šlechtitelských programů velké úsilí kombinovat kvalitu zpracování pro chipsy s resistance vůči strupovitosti.

Šlechtitelský program MSU nedávno uvedl odrůdu Kalaska, brambory pro zpracování na chipsy s resistance vůči strupovitosti a spolu s universitou v Maine uvedl odrůdu s názvem Beacon Chipper, která

má mírnou resistance vůči strupovitosti a skladovací potenciál. University ve Wisconsinu také uvedla před několika lety odrůdu Megachip, o níž roste zájem.

Společnost Simplot vyvíjí brambory, které mají sníženou tvorbu černých skvrn po mechanickém poškození, resistance vůči akumulaci cukrů a nižší obsah asparginu, což zlepšuje kvalitu zpracování.

Pěstitelé by měli v roce 2009 očekávat nové odrůdy od MSU, Cornellské university, university ve Wisconsinu, university v Minnesotě a university v Severní Dakotě. Všechny tyto university mají moderní šlechtitelské linie vyhovující trhu zpracování chipsů a měly by být uvedeny tento rok nebo o něco později.

Nové výzkumné úsilí

Minulý podzim financovala organizace National Research Initiative amerického ministerstva zemědělství čtyřletý projekt, který má přenést pokrok v genomice rostlin do nástrojů, které mohou být využity šlechtiteli brambor a rajčat. Tento projekt nazvaný Solanaceae Coordinated Agricultural Project (SolCAP) je veden Davidem Douchesem, který jako ředitel výzkumu zapojuje vědce z universit: Michigan State University, Cornell University, The Ohio State University, University of California-Davis a Oregon State University.

Prostřednictvím výzkumného úsilí budou existovat mapující studie, které budou spojovat zpracovatelské a nutriční charakteristiky s genetickými markery, které šlechtitel může využít při vývoji odrůd. Ve společenství šlechtitelů budou podporovány další mapující studie, které budou spojovat charakteristiky resistance. Tento výzkum bude spojen se semináři pro šlechtitele, aby se využila nová technologie markerů.

Pramen: www.agronavigator.cz

Kurzy devizového trhu – Česká národní banka – platnost od 22.7. 2009

1 EUR – 25,820 Kč   1 DKK – 3,468 Kč   100 HUF – 9,509 Kč   1 PLN – 6,069 Kč   1 GBP – 29,851 Kč

Vydavatel

TIS ČR, SZIF

Státní zemědělský intervenční fond
Ve Smečkách 33, 110 00 Praha 1

www.szif.cz

Odpovědný pracovník

Ing. Tomáš Materna
vedoucí samostatného
odd. agrární informatiky

tel.: 222 871 577
fax: 222 871 536
e-mail: materna@szif.cz

Komoditní manager

Ing. Jiří Očenášek

tel.: 222 871 849
fax: 222 871 536
e-mail: ocenasek@szif.cz

Rozmnožování nebo rozšiřování tohoto zpravodaje nebo jeho části jakýmkoliv způsobem je zakázáno, s výjimkou případů povolených autorským zákonem nebo předchozího písemného souhlasu TIS ČR SZIF. Údaje obsažené v tomto zpravodaji jsou pouze informativního charakteru a nemají závaznou povahu. Jejich citace je možná pouze s uvedením zdroje TIS ČR SZIF